

[Justitsministeren.]

de af Folketinget vedtagne Ændringer er enstemmigt vedtaget af Folketinget, og jeg skal anbefale det til det høje Tings Velvilje.

Rytter: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig Gennemførelse i det høje Ting.

Patursson: Jeg kan tiltræde de af det høje Folketing vedtagne Ændringsforslag, og jeg skal udtale min Tilfredshed med, at Betegnelserne Landfoged og Sorenskriver bliver opretholdt. Derimod maa jeg bedrøve den højtærede Minister med, at jeg ikke kan bifalde Punkt 42, der bestemmer, at Retsproget paa Færøerne er Dansk, selv om der under visse Omstændigheder kan gøres Indrømmelser for færøsktalende Personer, det vil sige for alle Færing, for de taler alle Færøsk.

Paa Grund af Bestemmelsen i dette Punkt har jeg ikke i Lagtinget kunnet stemme for Forslaget, og jeg vil heller ikke kunne gøre det her. Jeg vil ikke — uagtet jeg fuldt vel indser Lovforslagets almindelige Betydning — kunne give min Stemme til, at det ophøjes til Lov, naar det giver mit Modersmaal en Mindreværdighedsstilling i mit eget Fædreland, og jeg maa meget henstille til ærede Medlemmer af det høje Ting, til de ærede Folkerepræsentanter i Grundtvigs Fædreland, at overveje, om det er forsvarligt, at et Folks Modersmaal, saaledes som her foreslaaet, nægtes Ret til at være Folkets Retssprog.

Det vil være unødvendigt for mig her at udvikle det færøske Sprogs Historie. Det skal jeg afholde mig fra. Men jeg skal dog ganske kort gøre opmærksom paa, at det færøske Sprog — naturligvis med de Forandringer, som de fleste Sprog er underkastet — er det samme Sprog, som har været opretholdt paa Færøerne siden Landnamstiden, det vil sige i langt over tusind Aar, og det har i hele den Tid været Indbyggernes eneste Talesprog. Det samme er endnu Tilfældet; uanset politisk Anskuelse eller social Stilling findes der den Dag i Dag ingen Færing, der i daglig Tale blandt Landsmænd betjener sig af et andet Sprog end sit Modersmaal, det færøske Sprog.

Beklageligvis fik vi ved Reformationens Indførelse, som en af vore ypperste Digtere, nu afdøde Provst Petersen, forhenværende mangeaarigt Medlem af dette Ting, udtrykte det, vort Sprog jaget ud af Kirken og ud af Tinget. Dog, dette var et Magtbud og ikke et formelt Lovbud. Endda saa sent i Tiden som 1816, samme

Aar, som vort gamle Lagting blev ophævet, ser vi, at Enevoldskongen stiller det færøske Sprogkrav til sine danske juridiske Embedsmænd paa Færøerne. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg i største Korthed referere, hvad der under 6. Januar 1816 under Litra A. herom findes anført i Færø Journal. Den daværende danske Sorenskriver Sevel — før hans Tid havde ogsaa Sorenskriverne som Regel været indfødte Færing — ansøger under samme Dato det kongelige danske Rentekammer om Ansættelse af en Tolk ved Retsforhandlingerne. Hertil svarer Rentekammeret, at der aldrig før har været Tolk paa Færøerne, og Rentekammeret finder, at det maa være Pligt for hver Embedsmand at forskafe sig saa megen Kundskab, som behøves for at forstaa Sproget, som tales dér. Se, dette maa man sige var baade et forstandigt og forstaaelsesfuldt Standpunkt.

Man maatte kunne vente, at Demokratiet og Folkestyret nu stillede sig lige saa frisindet, ja meget mere frisindet over for det færøske Sprogkrav, end Enevoldskongen gjorde det i 1820, bl. a. saaledes at det danske Folkestyre ikke alene stillede det Krav til de Personer, der ønskede at blive ansat i færøske Embeder i Skole, i Kirke, ved Retten og i Administrationen, at disse før Ansættelsen havde forskaftet sig saa megen Kundskab, som behøves for at forstaa Sproget, som tales dér, men desforuden, som noget ganske selvfølgelig, gav Befolkningen fuld Frihed til under alle Former at anvende det Sprog, som tales dér, som gyldigt Retssprog.

Det, der mest vilde have været i Overensstemmelse med demokratiske og folkeretlige Anskuelser, var naturligvis, at Færingernes eget Sprog var deres Lands eneste Retssprog, men af Hensyn til, at det danske Sprog har været anvendt i lange Tider ved de færøske Retsforhandling, havde det Parti, hvortil jeg hører, i Lagtinget stillet Forslag om begge Sprogs Ligeberettigelse som Retssprog, saa at Begyndelsen til Punkt 42 skulde affattes saaledes: Retssproget er Dansk og Færøsk. Dette Forslag blev imidlertid ikke vedtaget, hvorimod et fra anden Side stillet Forslag blev vedtaget med 11 Stemmer, det vil sige med kun 1 Stemmes Majoritet; det var Selvstyrepartiet og Socialdemokraterne, der stemte for vort Forslag om, at begge Sprog skulde være ligestillede, men det Forslag faldt altsaa.

Den højtærede Justitsminister vil kunne anføre Momenter, der stærkt taler for, at